

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1648/2024
05.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Дијане Јанковић, Гордане Којић, Татјане Вуковић и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничаром, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољен промет акцизних производа из члана 176. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Станојковића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу К 67/24 од 13.06.2024. године и Вишег суда у Лесковцу Кж1 201/24 од 26.09.2024. године, у седници већа одржаној дана 05.12.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Станојковића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу К 67/24 од 13.06.2024. године и Вишег суда у Лесковцу Кж1 201/24 од 26.09.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу К 67/24 од 13.06.2024. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела недозвољен промет акцизних производа из члана 176. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од шест месеци, која ће се извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује, уз примену електронског надзора, које не сме напуштати осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора. Истом пресудом, окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета и то по 50 боксова цигарета марке „... slim“, црвени, и „...“, црвени. Окривљени је обавезан да суду на име паушала плати износ од 5.000,00 динара, у року од 15 дана од правноснажности пресуде.

Пресудом Вишег суда у Лесковцу Кж1 201/24 од 26.09.2024. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, а пресуда Основног суда у Лесковцу К 67/24 од 13.06.2024. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Иван Станојковић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и пресуду другостепеног суда „укине или преиначи на тај начин што ће окривљеног ослободити од оптужбе“.

Врховни суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА доставио Врховном јавном тужилаштву, у складу са чланом 488. став 1. КЗ, и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Иван Станојковић, захтев за заштиту законитости подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП истичући да су побијане пресуде заснивају на доказима на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку не могу заснивати. Као незаконите доказе по начину прибављања, бранилац означава потврду о привремено одузетим предметима ПУ Лесковац број 64402/23 од 02.11.2023. године и извештај о форензичком прегледу лица места ПУ Лесковац Кт 401-849/23 од 01.11.2023. године, и у вези са тим истиче да су овлашћена службена лица ПУ Лесковац незаконито обавила претресање возила окривљеног јер су претресање обавили без „одобрења тужилаштва“, без присуства два сведока и браниоца и без сачињавања записника о претресању сходно члану 286. став 2. ЗКП, па су, самим тим, докази који су из таквог претресања проистекли, а посебно потврда која је потписана без присуства браниоца, морали бити издвојени из списка предмета, у смислу одредбе члана 16. став 1. и 84. ЗКП.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни суд оцењује као неосноване.

Одредбом члана 286. став 1. ЗКП прописано је да ако постоје основи сумње да је извршено кривично дело за које се гони по службеној дужности, полиција је дужна да предузме потребне мере да се пронађе учинилац кривичног дела, да се учинилац или саучесник не сакрије или не побегне, да се открију или обезбеде трагови кривичног дела и предмети који могу послужити као доказ, као и да прикупи сва обавештења која би могла бити од користи за успешно вођење кривичног поступка. Ставом 2. истог члана, између осталог, прописано је да у циљу испуњења дужности из става 1. овог члана, полиција може да изврши потребан преглед превозних средстава, путника и пртљага и да ће о чињеницама и околностима које су утврђене приликом предузимања појединих радњи, а могу бити од интереса за кривични поступак, као и о предметима пронађеним или одузетим саставити записник. Ставом 4. истог члана, прописано је да о предузимању мера и радњи полиција одмах, а најкасније у року од 24 часа након предузимања обавештава јавног тужиоца.

Одредбом члана 147. став 1. ЗКП прописано је да ће предмете који се по Кривичном законик у морају одузети или који могу послужити као доказ у кривичном

поступку, орган поступка привремено одузети и обезбедити њихово чување, док је одредбом члана 150. став 1. ЗКП прописано је да се лицу од кога су предмети одузети издаје потврда у којој ће се они описати, навести где су пронађени, подаци о лицу од кога се предмети одузимају, као и својство и потпис лица које радњу спроводи.

Из списка предмета произилази да су полицијски службеници ПУ Лесковац дана 01.11.2023. године, након што су на безбедносном пункту на планини Кукавица, зауставили путничко моторно возило којим је управљао окривљени АА, у складу са својим овлашћењима из члана 286. став 1. ЗКП обавили преглед возила, у складу са чланом 286. став. 2. ЗКП, и на задњем седишту и у пртљажном простору возила, између осталог, пронашли 500 паклица цигарета марке „... red“ и 500 паклица цигарата марке „... slim red“, о чему су сачинили службену белешку ДД 625467/23 од 01.11.2023. године, у коју су унели подаци у смислу члана 233. став 1. ЗКП и извештај о форензичком прегледу лица места Кт 401-849/23, ДД 625467/23 од 02.11.2023. године са припадајућом фотодокументацијом од 01.11.2023. године. Полицијски службеници ПУ Лесковац су, у складу са чланом 286. став 4. ЗКП, о предузетим радњама истог дана обавестили јавног тужиоца, што је јасно констатовано у службеној белешци ДД 625467/23 од 01.11.2023. године, а предмете пронађене прегледом возила, на основу члана 147. став 1. и 150. став 1. ЗКП, привремено одузели од окривљеног уз потврду о привремено одузетим предметима број 64402/23 од 02.11.2023. године, коју је окривљени, као грађанин, потписао без примедби.

Дакле, у конкретном случају није обављено претресање путничког возила, како то бранилац окривљеног АА погрешно закључује, већ преглед возила у смислу члана 286. став 2. ЗКП, па за предузимање ове радње није била неопходна наредба суда ни присуство два пунолетна грађанина као сведока и браниоца окривљеног, нити „одобрења тужилаштва“ на које бранилац у захтеву неосновано указује, већ је о овој радњи полиција била дужна да одмах, а најкасније у року од 24 часа након предузимања, обавести јавног тужиоца, у складу са чланом 286. став 4. ЗКП, што је и учињено.

Полицијски службеници ПУ Лесковац, су сагласно члановима 147. и 286. став 1. и 2. ЗКП, имали овлашћења да привремено одузму предмете од окривљеног, а како потврда о привремено одузетим предметима која је том приликом сачињена, садржи све законом прописане податке, у смислу члана 150. став 1. ЗКП, то околност што је окривљени АА наведену потврду потписао без присуства браниоца, на коју се указује захтевом, није од утицаја на саму законитост предметне потврде ни у формалном нити у садржинском смислу. Ово стога што Законик о кривичном поступку ни једном одредбом не прописује да потврда о привремено одузетим предметима мора бити потписана у присуству браниоца, па се ова ситуација у којој је окривљени АА, у својству грађанина, без примедби потписао предметну потврду, супротно наводима захтева, не може поистоветити са саслушањем окривљеног када је дужност органа поступка да окривљеног поучи о правима, у смислу члана 68. и 69. ЗКП.

Сходно наведеном, Врховни суд налази да извештај о форензичком прегледу лица места ПУ Лесковац Кт 401-849/23 од 01.11.2023. године и потврда о привремено одузетим предметима ПУ Лесковац број 64402/23 од 02.11.2023. године, који су проистекли из законских овлашћења полиције, ни сами по себи нити по начину прибављања, нису у супротности са одредбама Законика о кривичном поступку већ, насупрот наводима захтева, представљају законите доказе, који могу бити коришћени у

кривичном поступку, па су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Станојковића, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, оцењени као неосновани.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости указује да су докази чију законитост оспорава сачињени три-четири сата након заустављања окривљеног и одузимања његовог возила, које је форензички прегледано и фотографисано тек на паркингу ПУ Лесковац, због чега бранилац сматра да је возило окривљеног у том периоду могло бити предмет манипулације било ког лица, у смислу подметања кутија цигарета као предмета извршења кривичног дела, јер нема доказа да су кутије са паклицима цигарета биле у његовом возилу у моменту када је заустављен од стране полиције.

Оспоравајући на изнет начин место на ком су предмети извршења кривичног дела затечени и привремено одузети од окривљеног и фактички њихову веродостојност, уз извођење сопственог закључка да нема доказа да је окривљени извршио кривично дело за које је оглашен кривим, бранилац окривљеног АА, према налажењу Врховног суда, суштински указује на повреду закона из члана 440. ЗКП, у чије разматрање се овај суд није упуштао обзиром да наведена повреда закона, не представља разлог због ког окривљени преко браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, у смислу члана 485. став 4. ЗКП. Из истих разлога Врховни суд се није упуштао ни у разматрање навода захтева којима бранилац указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став. 1 тачка 11) ЗКП истицањем да је изрека првостепене пресуде неразумљива, јер у њој није наведен закон који је окривљени прекршио, а који дефинише поступање са акцизним производима, због чега је, према мишљењу браниоца, нејасно „да ли је окривљени крив што је држао робу без акцизне маркице“ или је „крив што је исту преносио ради стављања у промету“, односно на коју законску одредбу се указује наводима изреке пресуде да се „ради о производима који се у складу са законом сматрају акцизним производима“.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став.1 ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић